

مواصفات المقبرة الإسلامية وأهم أحكام الدفن.

مقدمة:

إن قبر الإنسان ودفنه بعد موته سنة جارية في الخليقة منذ أول ميت على وجه الأرض. فقد أرشد الله تعالى أَحَدَ ابْنَيْ آدَمَ إِلَى دَفْنِ أَخِيهِ، عندما بعث إليه غراباً يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيَدْفِنَ أَخَاهُ. قال الله تعالى: **"فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سَوْءَةَ أَخِيهِ"** (المائدة: 31) فالآية أصلٌ في تشريع الدفن. وقد أجمع المسلمون على أن الدفن فرض كفاية. لكونه مظهراً من مظاهر تكريم الإسلام للإنسان قال تعالى: **"وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ"** (الإسراء: 70).

ولتحقيق الدفن وتنظيم المقابر وفق الشرع الإسلامي وما يسمح به قانون البلد يلزم توفر ما يلي:

- القبر حبس على الميت، دون تحديد زمن، فلا يمشى عليه، ولا ينبش ما دام به، ولا يكشف عن رفاتة إلا إذا دعت إلى ذلك ضرورة.
  - تمييز مقابر المسلمين عن مقابر غيرهم، تمييذاً واضحاً، بمسافة، أو حائط، أو واد. إلخ
  - من إكرام الميت الإسراع بتجهيزه من غسل وتكفين وصلاة ودفن لقول النبي ﷺ: **"إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَلَا تَخْسِوْهُ وَأَسْرِعُوا بِهِ إِلَى قَبْرِهِ"** (رواه الطبراني بإسناد حسن)
  - يشرع استحباباً تعميق القبر وتوسيعه وتحسينه عملاً بقول الرسول ﷺ: **"احفروا وأوسعوا وأعمقوا"** (أخرجه النسائي)
  - يجوز الدفن بواسطة اللحد أو الشق، واللحد أفضل، ويستحب الشق عند الحاجة.
  - يجوز شراء القبر قبل الموت وإعداده.
  - يجوز أخذ الأجرة على حفر القبور.
  - يُتَحَرَى عَدَمُ الدفن وقت حُرمة النافلة ما لم تدع إلى ذلك ضرورة.
  - يوضع الميت في القبر على جنبه الأيمن مستقبل القبلة، ويُسندُ وجهه إلى جدار القبر ويُسند ظهره بلبنة ونحوها كي لا يستلقي على ظهره، لقول النبي ﷺ: **"قَبَلَتِكُمْ أَحْيَاءٌ وَأَمْوَاتًا"** (صحيح أبي داود)
  - يجوز رفع القبر عن الأرض قدر شبر، ويُسنَّم، والتسنيم أفضل.
  - يكره البناء على القبر وتجصيصه والنقش عليه وتزويقه، لقول جابر بن عبد الله رضي الله عنه: **"نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُجَصَّصَ الْقَبْرُ، وَأَنْ يُفَعَّدَ عَلَيْهِ، وَأَنْ يُبْنَى عَلَيْهِ"** (رواه مسلم)
- نسأل الله العظيم أن يرحم موتانا وموتى المسلمين، وأن يجعل قبورهم روضة من رياض الجنة إنه سميع مجيب.

Richtlijnen van een islamitische begraafplaats en de belangrijkste regels van het begraven.

Inleiding:

Het graf en het begraven van de mens is een terugkerende gebeurtenis sinds de eerste overledene op aarde. Allaah De Verhevene heeft één van de zonen van Adam (vrede zij met hem) gewezen op het begraven van zijn broer, dit toen Hij De Verhevene een raaf naar hem toe heeft gezonden die hem liet zien hoe hij zijn broer kon begraven. Allaah De Verhevene zegt: **“Toen stuurde Allaah een raaf, die over de grond kreste om hem te laten zien hoe hij het lichaam van zijn broeder kon bedekken”** (S5-A31) Dit vers is een basis in de wetgeving van het begraven. De moslims zijn het er unaniem over eens dat het begraven een collectieve verplichting is.

Echter is het een uiting van eer van Hem De Verhevene om de mensheid te begunstigen met de Islam. Allaah De Verhevene zegt: **“En voorzeker, Wij hebben de kinderen van Adam geëerd”** (S17-A70)

Om de begrafenis en het inrichten van de begraafplaatsen volgens de Islamitische wetgeving en de richtlijnen van het land te volbrengen is het volgende vereist:

- Het graf is een verblijfplaats voor de overledene, dit zonder tijdslimiet, zonder erop te lopen, zonder het graf op te graven en/of de overblijfselen ervan te onthullen. Behalve als er een noodzaak is die hiertoe leidt.
- Onderscheiden van de graven van de moslims van die van anderen. Dit betekent dat het Islamitische graf op eigen grondgebied hoort te zitten. Dit kan worden verwezenlijkt door een duidelijke afstand te bewaren, een muur of een meer etc.
- Het behoort tot het eren van de overledene om de overledene te haasten in het klaarmaken voor de wassing, het wikkelen in een wit gewaad en het verrichten van het gebed zoals de Boodschapper van Allaah vrede zij met hem heeft gezegd: **“Als een van jullie komt te overlijden, houdt hem dan niet vast en haast jullie met hem naar zijn graf”** (Overgeleverd door At-Tabaraani met een goede overleveringsketen)
- Het is voorgeschreven dat het wenselijk is het graf te verdiepen, uit te breiden en te verbeteren dit gebaseerd op de uitspraak van de Boodschapper van Allaah vrede zij met hem: **“Graaf, verbreed en verdiep”** (Uitgebracht door An-Nasaai)
- Het is toegestaan om te begraven in het midden van het graf of een inkeping dat zich bevindt in het graf. Het is beter om te begraven in de inkeping. En het is aanbevolen om in het graf te begraven wanneer dit noodzakelijk is.
- Het is toegestaan een graf aan te schaffen en deze voor te bereiden alvorens iemand komt te overlijden.
- Het is toegestaan om een betaling te ontvangen voor het uitgraven van een graf.
- Het niet te begraven op momenten dat de aanbevolen gebedseenheden zijn verboden, tenzij het noodzakelijk is.
- De overledene wordt in het graf op zijn rechterzij gelegd gericht naar de gebedsrichting, zijn gezicht hierbij wordt gericht naar de muur van het graf en tegen zijn rug komt er iets van een bouwsel ter preventie van het terugrollen op zijn rug, zoals de Boodschapper van Allaah vrede zij met hem heeft gezegd: **“Ik heb jullie levend en dood gericht naar de gebedsrichting”** (Authentiek Abi Dawood)
- Het is verboden om te bouwen op het graf, het graf te stuken, op het graf te graferen of te versieren. Dit zoals Djaabir moge Allaah tevreden over hem zijn heeft gezegd: **“Dat de Boodschapper van Allaah vrede zij met hem het ons verboden heeft om graven te stuken met gips, erop te zitten of erop te bouwen”** (Overgeleverd door Muslim)

Wij vragen Allaah de Almachtige om barmhartig te zijn met onze overledenen en de overleden moslims en hun graven een van de tuinen te laten zijn van de tuinen van het paradijs, Hij is degene die hoort en verhoort.